

עוצמת נבואת משה רבנו ומטרות הנבואה

מאת אדיר דחוח-הלוי

במאמר הקודם למדנו על ייחודיות נבואת משה רבנו, ותיארנו בהרחבה את ארבעת מאפייניה המופלאים. המאפיין הרביעי שלמדנו שם, מתאר את גישתו התמידית של משה רבנו לנבואה – כלומר כל הנביאים אינם מתנבאים ביוזמתם, אלא ביוזמתו של הקב"ה, והם צריכים להמתין עד שתשרה עליהם רוח הנבואה, אם תשרה. ואילו כוחו הנבואי של משה רבנו היה כה רב, עד שהיה ביכולתו ליזום קשר נבואי עם הקב"ה בכל עת ובכל שעה שירצה. וזה דברי רבנו בהלכות יסודי התורה (ז, יג):

"כל הנביאים אין מתנבאין בכל עת שירצו, משה רבנו אינו כן, אלא כל זמן שיחפוץ רוח הקודש לובשתו ונבואה שורה עליו. ואינו צריך לכוון דעתו ולהזדמן לה, שהרי הוא מכוון ומזומן ועומד כמלאכי השרת. לפיכך מתנבא בכל עת שירצה, שנאמר: 'עֲמְדוּ וְאֶשְׁמְעָה מִהּ יְצִיָּה יי לְכֶם' [במ' ט, ח]."

מהפסוק שהרמב"ם מביא בסוף ההלכה אנו למדים, כי היה בכוחו של משה רבנו ליזום קשר נבואי עם הקב"ה, עד שהוא היה למעשה כמלאכי השרת. וחשוב להדגיש, כי תיאור הקשר הנבואי הייחודי הזה, בין משה רבנו לבין הקב"ה, במילת "נבואה" – אינו מדויק, שהרי רבנו אומר, כי התואר "נביא" נאמר על משה רבנו ושאר הנביאים, רק על דרך שיתוף השם, אך איננו מבטא באמת את המציאות. כי משה רבנו איננו נכלל באותה קבוצה נעלה של נביאים, אלא מעלתו נשגבה ומרוממת מהם בהרבה. והנה דברי רבנו ב"מורה הנבוכים" (ב, לה):

"והנני מודיעך, שכל דבר שאומר על הנבואה בפרקי מאמר זה, אינו אלא בצורת נבואת שאר הנביאים אשר לפני משה ואשר יבואו אחריו, אבל נבואת משה רבנו לא אעסוק בה בפרקים אלו באף מילה לא בפירוש ולא ברמז, כי שם 'נביא' לדעתי נאמר על משה ועל זולתו **בסיפוק**, וכך גם המצב לדעתי במופתיו ומופתי זולתו, שמופתיו אינן מסוג מופתי שאר הנביאים. והנה הראיה התורתית על היות נבואתו שונה מכל קודמיו, הוא אמרו: 'וְאֶרְאָ אֶל אֲבִרְהָם אֶל יִצְחָק וְאֶל יַעֲקֹב [...] וְנִשְׁמִי ה' לֹא נִוְדַעְתִּי לָהֶם' [שמ' ו, ג], הנה השמיענו כי השגתו אינה כהשגת האבות אלא יותר גדולה, כל שכן השגת זולתם ממי שקדם. ועל שהיא שונה מנבואת כל מי שבא אחריו, הוא אמרו על דרך ההודעה: 'וְלֹא קָם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה אֲשֶׁר יָדְעוּ ה' פְּנִים אֶל פְּנִים' [דב' לד, י], הנה ביאר כי השגתו שונה מהשגת כל מי שבא אחריו בישראל שהם: 'מִמְלַכְתּ פְּהִינִים וְגוֹי קְדוֹשׁ' [שמ' יט, ו] [...], כל שכן בשאר העמים".

רבנו מודיע ומדגיש, כי תיאורו של משה רבנו במילת "נביא" אינה אלא **בסיפוק**, ולביאור מונח זה כתב רבנו בספרונו "באור מלאכת ההגיון" וזה לשונו (שער יג): "השם המסופק הוא הנאמר על שתי עצמויות או יותר בגלל עניין מסוים שהם שותפים בו, ואין אותו העניין מצוין אמיתית כל אחד מהן, כגון: שם 'אדם' נאמר על ראובן החי ההוגה, ונאמר על אחד שכבר מת, וגם על צורת האדם הנעשית מן העץ או מן האבן או מאחד ממיני הצבעים".

כלומר, "השם המסופק" הוא שם אשר כולל בתוכו פרטים שאין ביניהם מכנה משותף מהותי, אלא חיצוני בלבד. לדוגמה, השם "אדם" הוא בגדר "שם מסופק", כי הוא כולל בתוכו גם את ראובן שהוא אדם חי, וגם את האדם שכבר מת, וגם את צורת האדם שפיסלו בעץ או

באבן וכיו"ב, וגם את צורת האדם ששורטט על גבי יריעת הציירים. כולם יתוארו בשם "אדם" בעת שאנו משוחחים איש עם רעהו ומתארים אותם, אך ההבדלים המהותיים שבין כל אחד ואחד מהמתוארים באותו השם גדולים ועצומים.

וכך עוצמת ההבדל שבין נבואת משה רבנו לנבואת שאר הנביאים, ולכן רבנו פוסק בחתימת דבריו בהלכות יסודי התורה (ז, יד) בעניין ייחודיות נבואתו של משה רבנו:

"ובזה הבטיחו האל שנאמר: 'לֵךְ אֶמַר לָהֶם שׁוּבוּ לָכֶם לְאֶהְלִיכֶם, וְאַתָּה פֹּה עֹמֵד עִמָּדִי' [דב' ה, כז-כח]. הא [=הנה] למדת, שכל הנביאים כשהנבואה מסתלקת, חוזרים לאהלם שהוא [משל ל] צרכי הגוף כולן כשאר העם, לפיכך אינן פורשין מנשותיהן. ומשה רבנו לא חזר לאהלו הראשון, לפיכך פרש מן האשה לעולם ומכל הדומה לה [=מכל שאיפות החומר], ונקשרה דעתו בצור העולמים, ולא נסתלק ההוד מעליו לעולם, וקרן עור פניו, ונתקדש כמלאכים".

א. מטרת הנבואה וזיקתן לנבואת משה רבנו

רבנו מבאר בהלכות יסודי התורה (ז, טו), כי יש שתי מטרות לנבואה, האחת היא "להרחיב לבו ולהוסיף דעתו" של אותו נביא בלבד, כלומר ללמדו מדעים שבהם מנהיג הקב"ה את עולמו, וכן ללמדו על מציאות הנפש והמלאכים או על מציאות הקב"ה ואופני השגחתו וכיו"ב. והשנייה להתנבא לבני אדם, לצוותם מה שיעשו או להזהירם מתוצאות מעשיהם הרעים, וכה דברי רבנו שם:

"הנביא, אפשר שתהיה נבואתו לעצמו בלבד להרחיב לבו ולהוסיף דעתו, עד שיידע מה שלא היה יודע מאותן הדברים הגדולים [=מידיעת השם וייחודו]. ואפשר שישולח לעם מעמי הארץ או לאנשי עיר או ממלכה, לְבוֹנֵן אותם [=להאיר עיניהם בדרך האמת, ו"לבוֹנֵן" מלשון בינה ותבונה] ולהודיעם מה יעשו או למנוע אותן ממעשים הרעים שבידיהן. וכשמשלחין אותו נותנין לו אות ומופת כדי שיידעו העם שהאל שלחו באמת".

נשים לב, כי גם מטרת הנבואה השנייה, אין בה אלא הדרכה לדרך האמת, אך בשום פנים ואופן לא יעלה על הדעת שיבוא נביא שיטען, שה' ציווה אותו ללמד ולהורות לנו תורה חדשה מן השמים, וכמו שאומר מְרִי יוסף קאפח שם:

"[ומה שה' שולח את הנביאים לבני האדם הוא דווקא להדריך אותם לדרך האמת, אך] לא לקבוע להם מצוות וחוקים לדורות בשם ה', כי תורה ומצוות מסוג זה, כלומר כתורת משה רבנו, לא תיתכן על-ידי נבואה שהיא באמצעות מלאך, ולא תיתכן אלא בהשראה שלא על-ידי מלאך כלל, וזהו סוג נבואתו של משה רבנו, וסוג זה לא היה לפניו ולא יהיה לאחריו, שנאמר: 'לֹא קֵם נְבִיא עוֹד בְּיִשְׂרָאֵל כְּמֹשֶׁה': 'וְלֹא קָם' – לשעבר, 'עוֹד' – להבא".

נמצא, שלא יעלה על הדעת שיקום אדם, ויחליט שיש לו תורה חדשה כמו החסידות או הסטייה הפלפולית הליטאית מדרך האמת, ויעצבו מחדש את דת משה בהתאם לשאיפותיהם ולמעלליהם – זה לא ייתכן. ואין הבדל בין מי שמוסיף על חוקי התורה אינסוף חומרות ומנהגים (כמו האשכנזים) לבין מי שמבטל אותה כליל (כמו הרפורמים), כי שתי הדרכים מחריבות את דת האמת כמעט באותה מידה. כל שכן שהוסיפו חומרות ומנהגים שישודן בהזיות המאגיות של עובדי האלילים, ורבות מהן אף עבודה-זרה ממש ברמות שונות: מהן עבודה-זרה שהן בגדר חירוף וגיזוף, ומהן בגדר עבודה-זרה שחייבין עליהן סקילה.

בהמשך דבריו מְרִי מבאר בהרחבה את משמעותה המעשית של נבואת משה רבנו:

"כי בכל הנביאים החזון הוא מאת ה', אבל המלים הם של הנביא, וכל נביא מתרגם את חזונו למלים שלו, מה שאין כן במשה רבנו ע"ה, המלים אינם שלו אלא מפי הגבורה, ולפיכך אנו מדייקים בתורה חסרות ויתרות, סמיכות פרשיות, וכל י"ג מידות, וכמו שכתב במורה [ב], לה; והבאנו את דבריו לעיל]: כי שם 'נבואה' נאמר על משה רבנו ועל שאר הנביאים ב'סיפוק'".

וכן כותב רבנו ביסוד השמיני משלושה-עשר היסודות שהביא בפירושו למשנה:

"שנדע שכל התורה הזו הנמצאת בידינו היום היא התורה שניתנה למשה, ושהיא כולה מפי הגבורה, כלומר שהגיעה אליו כולה מאת ה', הגעה שקורין אותה על דרך ההשאלה 'דיבור', ואין יודע איכות אותה ההגעה [=האופן שבו השיג משה רבנו את ה' יתעלה וקיבל ממנו את התורה] אלא הוא ע"ה אשר הגיעה אליו [=התורה], ושהוא במעלת לבלר שקורין לפניו והוא כותב כולה – תאריכה וסיפוריה ומצוותיה, ולכך נקרא מחוקק".

ב. מטרת הנבואה וזיקתן לבני אדם

רבנו מבחין כאמור בין שני סוגי נבואה: נבואה שנועדה לרומם את הנביא בלבד, ונבואה שנועדה גם לרומם אחרים עמו לדרך האמת. רבנו מבאר במורה (א, לז), שאין הדבר נכון רק לגבי הנבואה אלא גם לגבי השפע האלהי [=החכמה והתבונה] אשר שופע מאת ה' יתעלה על כל בני האדם, כל אחד לפי רמת שכלו וטוהר מחשבותיו.

והנה לשון רבנו:

"בענין השפע האלהי הזה המגיע אלינו [=לכל בני האדם שטרם עקרו את עיני שכלם], אשר בו נשכיל ויהיו יתרוכות לשכלינו זה על זה, והוא, שיש שמגיע ממנו [=מן השפע האלהי] דבר לאדם מסוים, והיה שיעור אותו הדבר המגיע אליו כדי להביאו לידי שלמות [אישית] לא יותר. ויש שיהיה אותו הדבר המגיע אל האדם שיעור שיעדף על שלמותו להשלים זולתו".

כלומר, יש מבני האדם הנבונים, אשר תגיע אליהם חכמה מן השפע האלהי במידה אשר תרוממם למעלה מסוימת בלבד, מבלי יכולת לעורר את זולתם להתרומם יחד עמהם. ברם, יש מבני האדם הנבונים, אשר תגיע אליהם חכמה מן השפע האלהי במידה רבה ועודפת על מה שהם זקוקים לה כדי להגיע לשלמות עצמם, ויפיצו ויאירו מן השפע האלהי הזה לזולתם. וכן אומר רבנו הדבר נוהג בכל שאר השלמויות, לא רק בענייני מדע וחכמה:

"כפי שהדבר נוהג בכל הנמצאים [=כלומר ביתר השלמויות] (מְרִי שם), אשר יש מהן שהגיע לו מן השלמות מה שמנהיג בו זולתו, ומהם שלא הגיע לו מן השלמות אלא בכדי שיהא מונהג בזולתו [=כי גם להיות מונהג צריך תבונה, וכדברי ר' טרפון: תמה אני אם יש בדור הזה מי שמקבל תוכחת] (מְרִי שם)". כלומר, יש אנשים אשר הצליחו להגיע לשלמויות מידותיות מסוימות באופן מצומצם, אשר מרומם רק אותם לדרך טובה ומאושרת. ויש אשר הצליחו להגיע לאותן השלמויות, ויחד עם זאת הם יודעים ומבינים ושואפים לרומם גם את זולתם להגיע לאותה מעלה מידותית.

רבנו מוסיף ומלמד שם, שיש לאדם שני כוחות אשר מושפעים באופן ישיר מן השפע האלהי: הכוח ההגיוני [=השכל] והכוח המדמה [=הדמיון], אם השפע האלהי מגיע לאדם רק לכוח

ההגיוני הרי הוא יהיה חכם גדול, ואם יגיע לשני הכוחות הרי שאדם זה יוכל להיות נביא, ואם יגיע רק לחלק המדמה, אלה הם "מנהיגי המדינות מייסדי החוקים" כלומר אנשים בעלי חזון, אשר לא בהכרח צודקים בחזונם. ובקבוצה זו האחרונה יהיו גם הרשעים בעלי ההזיות: הקוסמים והמנחשים, ושאר בעלי המאגיה והמיסטיקה העוברים על חוקי התורה.

וממשיך רבנו ואומר שם:

"וידוע שיש בכל סוג משלושת הסוגים הללו הבדלים רבים מאד בין אדם לחברו, וכל סוג משני הסוגים הראשונים נחלק לשני חלקים כמו שבארנו, והוא שהשפע המגיע אל כל סוג מהם יהיה: או בכדי להשלימו לא יותר, או בכדי שיעדף על שלמותו מה שישלים בו את זולתו".

והנה דוגמה מדברי רבנו שם:

"והנה הסוג הראשון והם החכמים, פעמים יהיה שופע על הכוח ההגיוני של אחד מהם בכדי לעשותו בעל מחקר והבנה ויידע ויבחין, ולא יתעורר ללמד לזולתו ולא לחבר ספר ולא ימצא תשוקה לכך, ואין לו יכולת לזה. ויש שיהיה השופע עליו בכדי לעוררו בהכרח לחבר וללמד. וכך הוא המצב גם בסוג השני, יש שיבואו מן החזון בכדי שלמות אותו הנביא לא יותר, ויש שיבואו ממנו מה שגורם לו לקרוא לבני אדם וללמדם ולהשפיע עליהם משלמותו".

נמצא אפוא, אומר רבנו שם:

"הנה נתבאר לך, כי אלמלא שלמות עודפת זו לא נתחברו המדעים בספרים, ולא קראו הנביאים לבני אדם אל מדעי האמת [...] אלא טבע השכל הזה כך הוא, שהוא שופע תמיד ומתפשט מצד מקבל אותו השפע למקבל אחר אחריו, עד שיסתיים באדם שאי אפשר שיעבור ממנו אותו השפע אלא יביא לו שלמות בלבד".

ג. התנאים לחלות השפע האלהי בהגיון ובמדמה

לעיל אמרנו כי יש שני כוחות באדם אשר שופע עליהן השפע האלהי, מדוע אפוא לא כולנו חכמים לא כולנו נביאים, אם כדברי רבנו השפע האלהי הזה שופע באופן טבעי על כל בני האדם ללא הפסק? וכמו שאומר רבנו במורה שם: "אתה צריך להתעורר על טבע המציאות בעניין השפע האלהי הזה המגיע אלינו אשר בו נשכיל [...], אלא טבע השכל הזה כך הוא, שהוא שופע תמיד ומתפשט" וכו'. כלומר, שפיעת השפע הזה מאת ה' יתעלה היא עניין ששייך לטבע המציאות, ופועל בכל עת ובכל שעה. מדוע אפוא, לא כולנו חכמים כולנו נבונים כולנו יודעים את התורה באמת?

רבנו מבאר שם, כי העדר הגעת השפע האלהי על הכוח המדמה לדוגמה, נובע "מחמת מיעוט הדבר השופע או מחמת מגרעת שהייתה במדמה מעיקר היצירה". כלומר, או שהייתה לאדם מגרעת אורגנית-טבעית בכוח המדמה, והוא אינו מסוגל להעלות חזיונות ולצייר דמיונות בדעתו, או שהקב"ה מסיבה כלשהי ממעט את השפע האלהי על הכוח המדמה.

עוד רבנו מבאר שם, כי העדר הגעת השפע האלהי על הכוח ההגיוני, נובע ממוגבלות של הכוח ההגיוני: "ויהיה הכוח ההגיוני מוגבל בין מעיקר היצירה או מחמת מיעוט ההכשרה". כלומר, או שהייתה לאדם מגרעת אורגנית-טבעית אשר איננה מאפשרת לו ללמוד ולהשכיל, או שהאדם בעצמו לא עמל להכשיר את שכלו בלימוד המדעים והרחקת התאוות.

נמצא, שלא כל אדם יכול להיות נביא, כי השפעת האלהי על הכוח המדמה ניתן לפי פקודות ובהתאם לשיקוליו של הקב"ה שאין אנו יודעים אותם. ברם, כל אדם יכול להיות חכם, כי השפעת האלהי שופע באופן **תמידי** על השכל, ואם האדם נולד עם יכולת וכשרון, והכשיר את עצמו והקדיש את הונו ואונו ללימודים – הרי הוא יהיה חכם ובנון בלי ספק. ויש להדגיש, כי גם אדם שלא נולד עם יכולת וכשרון יוצאי דופן, גם הוא יכול להגיע להישגים עצומים, הכל תלוי ברצונו ובהשקעתו, אף שלא יוכל להגיע לדרגת נביא. ולעומת זאת, אדם שנולד עם כישרונות גדולים, והתעצל או פנה אחר התאוות ולא הוציא את שכלו מן הכוח אל הפועל – יהיה שוטה רשע וגס רוח.

ד. עוצמת השפעת השפעת האלהי על האדם

במהלך ההיסטוריה האנושית קמו לעם ישראל מנהיגים אמתיים אנשי אמת, אשר קראו לבני האדם לשוב אל דרך האמת: אברהם אבינו – "בְּיָשָׁם ה' אֶל עוֹלָם" (בר' כא, לג) ומשה רבנו – "מִי לֵה' אֱלֹהִי" (שמ' לב, כו) ואליהו הנביא – "עַד מָתִי אֲתֶם פִּסְחִים עַל שְׁתֵּי הַסְּעָפִים" (מ"א יח, כא) וישעיה הנביא – "הַבִּיטוּ אֶל צוּר חֲצֵבְתְּם" (יש' נא, א), וכו'. כל הקריאות הללו לא היו קריאות "פשרניות" או קריאות דתיות ש"לקחו בחשבון" שיקולים פוליטיים או תועלתניים אחרים. אלא קריאות שנבעו מגאות מי הדעת בנפש אנשי האמת, מאהבתם האדירה לאמת, ומשנאתם העזה את ההבל והשווא. קריאות אמת אלה עדיין מרטיטות את הלבבות ועדיין מפעמות בנפש של עם-ישראל.

ברם, לצערנו הרב, מעטים הם מאד בימינו האנשים אשר קוראים לדרך האמת מתוך אותן שאיפות טהורות שציינתי לעיל. רוב הקריאות ל"קירוב לבבות" או ל"שלום ואחדות" נובעות בראש ובראשונה משיקולי שררה וטובות הנאה, ורוב הארגונים אשר פועלים "להפצת תורה וערכי היהדות" מטרתם הראשונה היא לקרב את הממון לחשבון הבנק שלהם, ולעשות להם שם בארץ. ולכן הם כבר אינם רואים את האמת, ואפילו שהיא אור בהיר בשחקים, שיקוליהם הזרים כבר היטו את לבבם מלראות את האמת נכוחה – "וְעַתָּה לֹא רָאוּ אֹרְ בְּהִיר הוּא בְּשַׁחֲקִים" (איוב לז, כא).

גם אנשים שאבותיהם הלכו בדרך האמת, נצטרעו בצרעת החומרנות, וכבר הצליחו לשכנע את עצמם שדרך האמת כמות שהיא איננה רלבנטית, כי... וכאן יש להם אלף-אלפי תירוצים וצידוקים, אשר אינם נובעים מן השפעת האלהי, אלא משאיפותיהם החומרניות לרוב סוגיהן. והאמת היא שכל תירוציהם הם **שקר מוחלט!** כי אין חכמה ואין עצה ואין תבונה נגד ה' יתעלה, וכל תירוציהם למעול בייעודם ללכת בדרך האמת, גלויים ופרושים נגד ה' יתעלה, כאותה שמלה מוכתמת בדם שפורש אבי הכלה לפני הדיינים.

ה' יודע את מעלליהם וכל נסתרות לבם ותעלוליהם, וכל תירוציהם שלא ללכת בדרך האמת, ושלא להרים על נס את דת האמת, לא יצילו אותם מיום הדין ויום התוכחה. ואז לא ימלטו את נפשם בתירוצים של "אהבת ישראל" ו"קירוב לבבות" ו"קולנו לא יישמע אם נאמר את האמת" וכל שאר התעויות השקר שישודן ייצרם הרע ושאיפותיהם החומריות. ואולי יצליחו להמשיך ולהתל בחסידיהם, ואולי אפילו את עצמם יצליחו לשכנע, אך אין ללשונם החלקקה ולמילותיהם היפות והרהוטות שום כוח לפני בורא עולם. וחייהם יסתיימו בסופו של דבר, וכל משכורותיהם וטובות ההנאה שבחרו בהם על פני ה' יתעלה – כל שקל וכל טובת הנאה

שלקחו, יטפחו על פניהם כמלקות הדיין האכזרי, כי פוסחים הם על שתי הסעיפים, ושוקים ואף משתפים פעולה ברצון ובהתלהבות לרומם עובדי אלילים משחיתי דת ישראל.

זאת ועוד, מלקות זו של דיין האמת לא תהיה עד 40 אלא לנצח נצחים! ולא יוכלו להמס את לב הדיין ב"יראת השמים" שלהם, ולא יוכלו לחלץ את עצמם בלשונם הנעימה, ולא במגבעותיהם הגבוהות ולא בחליפותיהם הארוכות ולא בזקניהם הלבנים. כי אין שוחד לפניו, ולא ניתן לתעתע בו באמצעות "אידיאלים נעלים" כביכול, אשר מכסים על ערוות קשי עורפם והשלכת האמת אחר גוום.

ואסיים בדברי רבנו ב"מורה הנבוכים" (א, לז), אשר מלמדים על ריחוקם של אותם "גדולים" ו"חכמים" מדרך האמת – כי מי שבאמת אוהב את ה' יותר מאשר את עצמו, ואוהב את האמת יותר מאשר את טובות ההנאה ושאר הבלי העולם הזה – לא יוכל לעצור את עצמו מלהרים על נס את דת האמת, ולא יוכל לשתוק כנגד עובדי אלילים, ולא יוכל לקחת משכורות עֵתָק שהן דמי שתיקה ואף דמי השתקה – שהרי הם משתיקים את דרך האמת וחונקים כל קריאה שעלולה להפריע להם להמשיך ולאחוז במושכות השררה.

ואין בין נציגו הרבניים הממסדיים לבין שאר נציגי הציבור התימניים לדורותיהם מאומה, כי כל נציגי הציבור התימניים הפוליטיים לדורותיהם, עמלו רבות כדי לחנוק כל "מרד פנימי" של עדות המזרח בכלל ויהודי תימן בפרט – כי זה היה תפקידם, לשמש כעלה תאנה של הממסד האשכנזי הגזעני, ולהשקיט ולחנוק כל התעוררות עדתית לדרך האמת. ועל תפקיד סרוח זה, הם קיבלו מהממסד אלף אלפים ורוב רבי רבבות של טובות הנאה. וכך כותב אבי מרי במאמר משנת 1972 על התאחדות התימנים: "כך קרה להתאחדות התימנים – המפלגות השונות אימצו על-ידי **פיתויים** שתדלנים ועסקנים מקרב העדה, במטרה לרוקן את התאחדות התימנים מתוכנה" ("הכנס הראשון של תנועת ברית יוצאי תימן").

וכך נוהגים בדיוק נציגי הציבור התימני הרבני, חונקים כל התעוררות לדרך האמת, פן יבולע להם ולמעמדם, לשררתם ולמשכורתם, ובעבור תפקידם זה, הם מקבלים אלף אלפים ורוב רבי רבבות של טובות הנאה – עד שהשוחד זיהם את נפשם וחדר ללבם, ושכנעו את עצמם שדרך "הפשרנות" היא לעולם הדרך הנכונה, ואפילו שדת האמת תהיה למרס, ואפילו שיצטרכו לשתף פעולה ולשבח ולפאר עובדי אלילים ושאר גדולים בזויים אשר כבר נתטנפו ושקעו בצואת התאוות – אומרים הם לעצמם כי השתיקה לעולם לא אמרה שטות, ויכוונו את חסידיהם להשתלח ולהכות את אנשי האמת אשר מגלים את ערוותם.

ואותם גדולים, כדי לכסות על צחנתם מתכסים בגלימות קטיפה שחורות מהודרות, וכדי לכסות על סכלותם חובשים מגבעות גבוהות יוקרתיות, וכדי לתעתע שהם נבונים מגדלים זקנים לבנים ארוכים, אך כל הקטיפה שבעולם לא תצליח להסתיר את סירחונם וּבְאֶשֶׁם מאפם של הנבונים אשר מזהים את שחיתותם...

והנה לשון רבנו שם ובה נסיים:

"וטבע הדבר הזה מחייב למי שהגיע לו כמות עודפת זו מן השפע, שיקרא לבני אדם בהכרח, **יקבלו ממנו או לא יקבלו**, ואפילו ייזק בגופו, ואף מצאנו נביאים שקראו לבני אדם עד שנהרגו, ואותו השפע האלהי מעוררם ואינו מניחם לנוח ולא לשקוט כלל, ואפילו יארעו להם צרות, ולפיכך תמצא ירמיה עליו השלום באר כי כאשר סבל מהשפלת אותם המורדים

והכופרים שהיו בזמנו, חשב לכבוש נבואתו ולא לקרוא להם אל האמת אשר מאסוהו, ולא יכול על כך, אמר: 'כִּי הָיָה דְבַר ה' לִי לְחִרְפָּה וּלְקֶלֶס כָּל הַיּוֹם, וְאָמַרְתִּי לֹא אֶזְכְּרֶנּוּ וְלֹא אֶדְבֵר עוֹד בְּשִׁמּוֹ וְהָיָה בְּלִבִּי כְּאִשׁ בְּעֶרְתַּת עֶצֶר בְּעֶצְמֹתַי וְנִלְאִיתִי כְּלִכְל וְלֹא אוֹכַל' [ירמיה כ, ח-ט], וזהו ענין דברי נביא אחר [עמוס ג, ח]: 'אֲדַכֶּה ה' דְבַר מִי לֹא יִנְבֵּא', דע זאת".

ובדברי רבנו "יקבלו ממנו או לא יקבלו" טמונה תשובתי לאותם אשר כבר שקעו בחומרנות העולם הזה, ואשר מנסים לפתות אותי בדברים לכסות על האמת כדי "שקולי יישמע" ושהאשכנזים הרשעים "יבואו להרצאות שלי" ולא "יחסמו אותי". ובכן, ידידי קטני האמונה, דרך האמת איננה תלויה בקבלתה או אי קבלתה, אלא עליה להיאמר ולהישמע תהא אשר תהא! וזו דרך האמת אשר לימדונו הנביאים, ואשר היא נר לרגלנו!

אנא ה' הושיעה נא, אנא ה' הצליחה נא!